

Inleiding

In het coalitieakkoord De Bilt 2018-2022 "Samen bouwen aan een topklimaat" staat als uitgangspunt dat iedereen in staat wordt gesteld om mee te doen. Deze inclusieve gedachtegang vormt een belangrijk uitgangspunt voor uitvoerend beleid ten aanzien van lesbische vrouwen, homoseksuele mannen, biseksuelen, transgenders en intersekse personen (LHBTI'ers)

Op 8 november 2018 heeft een meerderheid van de raad de motie "Positieverbetering van LHBTI'ers in gemeente De Bilt" aangenomen. Met deze motie roept de gemeenteraad het college op om op basis van het Regenboog Stembusakkoord van COC Midden-Nederland een breed actieplan met beleidsmaatregelen op te stellen, gericht op:

1. Het voeren van inclusief beleid met aandacht voor LHBTI-ers.
2. Het bevorderen van veiligheid van LHBTI'ers.
3. Het ondersteunen van jongeren om LHBTI-acceptatie te bevorderen.
4. Het ondersteunen van kwetsbare LHBTI-groepen om zich veilig en prettig te voelen.
5. Het vergroten van zichtbaarheid van LHBTI'ers m.n. borgen dat in uitingen van de gemeente duidelijk wordt dat alle mensen (ongeacht hun seksuele geaardheid) op gelijkwaardige wijze deel uitmaken van onze maatschappij.

Bij de ontwikkeling van dit brede actieplan dienen LHBTI-bewoners van De Bilt en COC Midden-Nederland te worden betrokken.

Op dinsdag 5 februari 2019 vond een bijeenkomst plaats met (LHBTI-)inwoners en vertegenwoordigers vanuit het maatschappelijk veld in de gemeente De Bilt. Waaronder vertegenwoordigers van de Adviesraad Sociaal Domein, het onderwijs en welzijnsorganisaties. De opbrengst van deze avond, mede georganiseerd en voorgezeten door COC Midden-Nederland, is meegenomen bij de uitwerking van dit actieplan.

Het actieplan is tot stand gekomen in samenwerking met de klankbordgroep Inclusie, COC Midden-Nederland, Art.1 Midden Nederland en (LHBTI-)inwoners van de gemeente De Bilt. Dit actieplan is op zichzelf een statisch document, maar zal in de uitvoering waar nodig aangevuld worden.

Hieronder volgt een uitwerking van de speerpunten. De uitgewerkte speerpunten hangen nauw samen met thema's uit COC Regenboog Stembusakkoord. Daarbij is een onderscheid gemaakt tussen acties op korte termijn (=acties/ onderwerpen waarmee in 2019 een begin mee worden gemaakt) en middellange termijn (= geprioriteerde acties / onderwerpen met een langere voorbereidingstijd om op te zetten). Het 'Actieplan LHBTI gemeente De Bilt' beslaat een periode van twee jaar. Eind 2021 vindt de evaluatie plaats.

Na evaluatie wordt het actieplan geactualiseerd, waarbij nieuwe speerpunten en prioriteiten voor de nieuwe planperiode van 2 jaar (2022 – 2023) worden geformuleerd.

Speerpunt 1: Voorbeeldfunctie

De gemeente De Bilt heeft een voorbeeldfunctie als het gaat om diversiteit en inclusie.

De gemeente wil deze functie versterken.

Wat gebeurt al

- De regenboogvlag wordt jaarlijks gehesen op coming-out dag (11 oktober). In de toekomst zal van dit moment een leuke ceremonie/activiteit gemaakt worden met LHBTI-inwoners en betrokkenen.
- In communicatie naar inwoners hanteert de gemeente zoveel als mogelijk een genderneutrale aanhef wanneer niet zeker is hoe de lezer het liefst wordt aangesproken. Wij beginnen onze brieven met de aanhef: 'beste bewoner' of 'beste Bilternaar', zodat iedereen zich aangesproken voelt ongeachte seksuele oriëntatie, genderidentiteit en geslachtskenmerken;
- In het gemeentehuis zijn genderneutrale toiletten voor bezoekers en medewerkers.

Korte termijn:

- Voor de LHBTI-ers is er een aandachtsfunctionaris binnen de gemeentelijke organisatie. Deze aandachtsfunctionaris is het aanspreekpunt voor inwoners, politiek en ambtenaren. De gemeente onderschrijft de werkwijze van de inclusieve organisatie. Daarbij zet zij in op diversiteit binnen haar medewerkersbestand. Inclusiviteit wordt meegenomen door het scrumteam dat in juli 2019 de werving & selectie van Gemeente De Bilt gaat actualiseren
- Vergroten kennis en sensitiviteit LHBTI bij medewerkers d.m.v. training en/of e-learning;

Speerpunt 2: Ontmoeting

Biltse LHBTI'ers willen graag in hun eigen kern/gemeente bij elkaar komen, terwijl ook wordt geconstateerd dat in de regio Utrecht veel georganiseerd wordt.

Middellange termijn

- De gemeente De Bilt stimuleert initiatieven op het gebied van ontmoeten. Onder meer kerken (De Bilt / Bilthoven) bieden ruimte aan voor ontmoetingen van LHBTI'-ers. Het jongerenwerk MENS geeft aan jongeren met initiatieven te ondersteunen bij het vinden van een ruimte.
- LHBTI-ouderen zijn om verschillende redenen vaak minder open over hun identiteit. (zie ook het volgende speerpunt: 'Acceptatie') Om te stimuleren dat ook deze LHBTI'ers elkaar kunnen ontmoeten gaan we met ouderenorganisaties en MENS De Bilt in gesprek om samen met COC Midden-Nederland/ Roze 50+ netwerk Midden-Nederland activiteiten te organiseren, zoals de Roze Salon.

Speerpunt 3: Acceptatie

Onder zowel jongeren als ouderen is de sociale acceptatie van LHBTI'ers lager dan binnen andere leeftijdsgroepen. Dit heeft grote invloed op wijze waarop LHBTI-ers uit deze doelgroepen kunnen functioneren. Specifieke aandachtspunt vormt de acceptatie van LHBTI'ers bij sportverenigingen. Bij een aantal sportverenigingen wordt het "LHBTI-zijn" wel getolereerd, maar niet geaccepteerd, waardoor LHBTI zich niet altijd thuis kan voelen bij een haar/zijn vereniging.

Jongeren

Op school komen jongeren in aanraking met LHBTI -ers en diversiteit, Een veilige schoolklimaat, waar iedereen zich zelf kan zijn ongeacht seksuele oriëntatie, genderidentiteit en geslachtskenmerken, is helaas niet vanzelfsprekend.

Korte termijn:

Scholen uit het voortgezet onderwijs stimuleren om gebruik te maken van de LHBTI-voorlichtingslessen die COC Midden-Nederland, Art.1 Midden Nederland en anderen aanbieders. De gemeente stimuleert via de wethouder de Biltse onderwijsinstellingen om de wettelijke taak van lessen over seksuele diversiteit vorm te geven. De scholen worden gestimuleerd een GSA (Gender and Sexuality Alliance)¹ te starten.

Ouderen

Uit onderzoek (MOVISIE, Boss, E.M. & Felten, 2018) onder lesbische, homoseksuele en biseksuele ouderen vanaf 55 jaar blijkt dat ruim 30 procent zwijgt over hun seksuele voorkeur. Zowel binnen hun familie als bij hulpverleners, huisarts en thuiszorg.

Ruim 10 procent van de LHBTI-ouderen die nu nog geen gebruik maakt van zorg is ongerust over de toekomst. Deze ouderen geven aan bang te zijn voor negatieve reacties van zowel de helpende als van andere ouderen.

¹ GSA (Gender & Sexuality Alliance): een groep van scholieren (gesteund door een docent) die zich inzetten dat iedereen op hun school de vrijheid moet hebben en veilig voelen om te kunnen zijn wie ze zijn, zonder zich daarvoor te hoeven schamen of te verantwoorden.

Middellange termijn:

- Vanuit de gemeente wordt via de wethouder actief de Roze Loper² onder de aandacht van de Biltse verzorgingshuizen gebracht. Daarbij wordt de gemeente ondersteund door de ambassadeurs van het netwerk Roze 50+ van het COC.

Sport

Landelijke cijfers (Regenbooggids, Movisie, 2017) geven aan dat 87% van de verenigingsporters het geen enkel probleem vindt wanneer een medesporter homoseksueel is. Wel komen negativiteit zoals het roepen van scheldwoorden als "homo" en minachting regelmatig voor.

Middellange termijn:

- Samen met de Biltse Sport Federatie worden verenigingen actief benaderd over de sociale acceptatie van LHBTI'ers. Zichtbaarheid is daarbij van belang, bijvoorbeeld door het hijsen van de regenboogvlag.

Speerpunt 4: Veiligheid

LHBTI'ers voelen zich in het algemeen veilig in De Bilt. Desalniettemin durft men vaak niet hand-in-hand te lopen. Lichamelijke of verbale agressie tegen of mishandeling van LHBTI'ers komt in de gemeente De Bilt sporadisch voor. Binnen de veiligheidsdriehoek vormt geweld tegen LHBTI-ers een aandachtspunt. Goed om hierbij te vermelden is dat LHBTI vervelende voorvallen vaak niet melden. Het stimuleren van meldingsbereidheid zou daarom ook goed zijn om de volledige omvang in beeld te krijgen.

Korte termijn:

- De veiligheidsdriehoek heeft korte lijnen met politienetwerk Roze in Blauw. Roze in Blauw (RiB) is een netwerk binnen de Nationale Politie dat zich speciaal bezighoudt met de bestrijding van antihomoseksueel geweld (en breder: LHBTI'ers) en de ondersteuning van slachtoffers daarvan.
- Aandacht voor deskundigheidsbevordering onder de jongerenwerkers, welzijn, en sportwerkers om in te spelen op de doelgroep LHBTI'ers.

Middellange termijn:

Het antidiscriminatie bureau Art. 1 Midden-Nederland registreert alle discriminatiemeldingen. Antidiscriminatievoorzieningen geven, in opdracht van gemeenten, uitvoering aan de Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen. Uit de rapportages van Art. 1 Midden-Nederland van afgelopen jaren blijkt dat er geen LHBTI-gerelateerde meldingen in de Bilt waren. LHBTI'ers geven in het algemeen aan terughoudend te zijn om geweld of discriminerende (persoonlijke) gebeurtenissen te melden.

- Het veiligheidsoverleg Utrecht gaat namens de partners / samenwerkende gemeenten onderzoeken hoe de meldings- en aangiftebereidheid kan worden vergroot. Te denken valt aan off- en online meldpunten en drempelverlagende activiteiten waar meldingen en aangiften gedaan kunnen worden. In afstemming met de gemeente Utrecht kunnen acties die voortvloeien uit dit onderzoek worden opgepakt.
- Vergroten van kennis en sensitiviteit t.a.v. LHBTI bij wijkagenten (o.m. inzet van e-learning).

Speerpunt 5: Zichtbaarheid Om de sociale acceptatie van LHBTI-ers te bevorderen, dient de gemeente De Bilt te werken aan zichtbaarheid van deze inwoners. Zowel binnen bestaande uitingen van de gemeente als in activiteiten of de ondersteuning van initiatieven, waaruit blijkt dat de gemeente 'inclusief' is.

Korte termijn:

² De Roze Loper is een certificaat voor o.a. woonzorg-, thuiszorg- en welzijnsinstellingen die aandacht besteden aan seksuele diversiteit bij cliënten, professionals en vrijwilligers. Verschillende kwaliteitsinstituten verzorgen de (her-)certificering .

- Initiatieven van inwoners, die ontmoeting van LHBTI'ers bevorderen (zogenaamde 'regenboogactiviteiten'), worden gestimuleerd. De rol van de gemeente is daarbij ondersteunend van aard. Mogelijke activiteiten zijn: lezingen in bibliotheek en in wijkcentra, debatten op scholen. Maar ook ondernemers/ winkeliers kunnen naar aanleiding van bijv. Roze Zaterdag een speciaal menu of straatfeest organiseren. Dergelijke initiatieven dragen bij aan de acceptatie van de LHBTI'ers, en promoten de gemeente De Bilt als inclusieve gemeente.
- Bekende Biltse LHBTI'-ers worden gevraagd om als rolmodel te fungeren bij regenboogactiviteiten.
- Vanuit de gemeente De Bilt wordt inclusiever gecommuniceerd door bijvoorbeeld het gebruik van foto's op de gemeentelijke website die een grotere diversiteit in mensen en samenlevingsvormen weergeven.
- Stil staan bij het 20 jarig jubileum van de invoering van het "homohuwelijk", door bijvoorbeeld het overhandigen van bloemen door de burgemeester aan stellen die 20 jaar zijn getrouwd.

Financiën

Deze eigen werkzaamheden die voortvloeien uit dit actieplan kunnen vanuit de bestaande formatie worden uitgevoerd.

De acties die genoemd worden onder de speerpunten op de korte- of middellange termijn vallen onder bestaande budgetten. Daarnaast zullen voor een aantal acties gesprekken aangegaan worden met gesubsidieerde partijen om hun aanbod aan te passen en/of anders in te richten.

Planning

In 2019:

1. Korte termijn-acties in gang zetten betreffende de speerpunten (1) voorbeeldfunctie, (3) acceptatie en (5) zichtbaarheid.

In 2020:

1. Met onderwijs in overleg over aandacht voor LHBTI'-ers en de wijze waarop de gemeente het onderwijs hierbij kunnen faciliteren in 2021
2. Q4 2020: voorbereiding evaluatie actieplan LHBTI 2019-2021 (evaluatie eind 2021)